

Dar să nu mă-ngroape nici popii, nici dascălii,
 Ci să mă-ngroape numai cazaci de-ai noștri!
 Ridicați fraților, ridicați fraților, o înaltă movilă:
 Să aștepte fiecare că eu pier din dragoste;
 Sădiți, surioarelor, la căpățul meu un călin (subl. lui Hasdeu),
 Să aștepte fiecare că din dragoste am pierit;
 Vor veni păsărele să ciupească căline,
 Îmi vor aduce vești de la drăguța mea!»

«Acest cîntec galițian — conchide Hasdeu — oferă o mai remarcabilă asemănare cu inspirațiunea poporană a rominilor, decît tot ce s-ar putea găsi în Italia sau în Spania, căci nu numai începe printr-un «frasin verde» care-l caracterizează pe tînărul cazac, după cum printr-un călin cu frunzele sale roșii se caracterizează mai la vale amorul, dar pînă și încheierea-i ne aduce aminte vrînd-nevrînd rugămintea finală a nenorocitului ciobănaș din balada *Mioara*»¹. «Vecinii noștri ruteni ar fi putut dară, mai ales în regiunea est-carpatică a Galiției, să formeze și dinșii genul poetic al frunzei verzi; ei s-au oprit însă la o încercare sau două, fără a fi mers înainte, pe cînd românul surprinde din capul locului toată frumusețea, toată bogăția viitoare a germenului, grăbindu-se a-i da o deplină dezvoltare».

A. Potebnea analizînd structura cîntecelor populare slave, în speță ucrainene, a demonstrat și el că marea lor majoritate începe cu o metaforă care cuprinde «cheia» subiectului, ca și «cheia lirică» a lor. Metafora aceasta poate fi o plantă (călinul, griul, salcia ne anunță că în cîntec se va vorbi despre soarta unei fete, iar stejarul, bradul, frasinul desemnează deobicei tineri flăcăi sau un alt element al naturii ori al peisajului rustic)². Analiza motivului «frunză verde», întreprinsă de Hasdeu, duce la concluzii asemănătoare în ce privește structura cîntecului popular românesc, evidențiind în același timp și specificul folclorului nostru.

Articolul *Poezia ruteană în legătură cu istoria romîna*³, scris în 1876 ca o recenzie la culegerea de cîntece istorice a lui Antonovici și Dragomanov⁴, este singurul articol al lui Hasdeu consacrat în mod special folclorului ucrainean.

Hasdeu caracterizează aici creația populară a ucrainenilor ca «una din cele mai avute și mai interesante», dovedind și o amplă erudiție în ce privește istoria culegerii și studierii lui.

Hasdeu are numai cuvînte de laudă pentru culegerea critică a cîntecelor istorice a lui Antonovici și Dragomanov, exprimîndu-și dezideratul de a vedea și în România o asemenea ediție critică a poeziei populare. În recenzie el se

¹ Izvoarele teoriei lui Hasdeu cu privire la explicația motivelor comune din folclorul diverselor popoare, susținută în acest articol, sînt lesne de ghicit. Originea este fără îndoială în biologia evoluționistă a lui Lamarck, trecută prin concepțiile lui H. Taine, care au pătruns și în folcloristică prin lucrările lui Veselovski, cunoscute lui Hasdeu. O asemenea concepție este fără îndoială depășită. Dacă folcloristica contemporană, în speță folcloristica marxistă admite asemănarea dintre folclorul diverselor popoare și utilitatea comparării sale, ea totuși nu explică această asemănare prin identitatea mediului, ci în primul rînd prin asemănarea condițiilor istorice de dezvoltare a diverselor popoare, fenomenele asemănătoare apărînd la niveluri asemănătoare de dezvoltare social-istorică a diverselor popoare (cf. V. M. Jirmunski, *Эпическое творчество славянских народов и проблема сравнительного изучения эпоса*, în «Исследования по славянскому литературоведению», Moscova, 1960).

² A. Potebnea, *О некоторых символах в славянской народной поэзии*, Harkov, 1914.

³ Apărut în «Columna lui Traian», iulie 1876, p. 325—334.

⁴ V. Antonovici și M. Dragomanov, *Исторические песни малорусского народа*, v. I, Kiev, 1874, v. II, Kiev 1875.